

Epoca de aur a Olandei

Îndemnați să se revolte împotriva stăpânirii spaniole, olandezii și-au câștigat independența după o luptă de 80 de ani. În această perioadă ei s-au bucurat de timpuri prospere, devenind cea mai importantă națiune comercială din Europa.

În secolul XVI Țările de Jos (Olanda modernă și Belgia) erau formate din 17 provincii separate, fiecare beneficiind de vechile drepturi și tradiții, fiind însă supuse Ducelui de Burgundia. Începând din 1556, acestea au devenit supuse Regelui Filip al II-lea al Spaniei, ale cărui numeroase teritorii peste care domnea l-au făcut cel mai puternic conducător din întreaga Europă. Revolta din cele 17 provincii împotriva autorității lui Filip a avut consecințe profunde și de lungă durată. Spaniolii au reușit să-și mențină stăpânirea asupra sudului (Flandra), care a rămas catolic și care a devenit independent (sub numele de Belgia) abia în secolul XIX. Până în 1581, provinciile din nord s-au separat, formând o republică protestantă: Provinciile Unite ale Olandei, numite adeseori "Olanda", după denumirea celei mai mari provincii olandeze.

Cele 17 provincii erau foarte avansate din punct de vedere economic, cu orașe fondate

▲ Alessandro Farnese, Duce de Parma, a recâștigat provinciile sudice ale Olandei pentru Spania.

● Fragment dintr-o pictură pe sticlă înfățișându-l pe Wilhelm I, prințul de Orania și primul guvernator al Republicii Olandeze, la bătălia de la Leiden din 1574, una dintre primele victorii olandeze asupra stăpânirii spaniole.

▲ Olanda în 1648, anul în care independența sa a fost recunoscută oficial.

cu mult timp în urmă; la începutul domniei lui Filip, cel mai mare oraș, Antwerp, era centrul comercial și financiar al Europei de Nord. În alte zone agricultura, textilele, pescuitul și construirea de vapoare erau importante, iar orașul nordic Amsterdam avea un rol important în comerțul prosper din Marea Baltică. Unul dintre obiectivele lui Filip – care nu părea irațional din punctul său de vedere – era să mărească taxele pe aceste bunuri prin abolirea privilegiilor provinciilor; asemenea celorlalți monarhi din vremea sa, dorea unirea și centralizarea regatelor sale. În acest caz, centralizarea însemna conducerea din îndepărtatul Madrid, lucru materializat de prezența garnizoanelor spaniole în Țările de Jos. Centralizarea implica, de asemenea, prinderea și arderea protestanților de către Inchiziție, procedură ce a devenit foarte răspândită în această epocă dură.

Răscoala calicilor

Datorită motivelor de mai sus, protestele împotriva politicii lui Filip s-au intensificat în anul 1560, acestea fiind conduse de nobili, cum ar fi Conteul Egmont și Wilhelm de Orania; ei și succesorii lor erau cunoscuți – la început într-un mod disprețuitor – sub numele de Calici (les Gueux). Filip le-a răspuns printr-o politică de represiune, trimițându-l pe Ducele de Alba, din Spania, cu o armată foarte

puternică și instrucțiuni de a distruge orice rezistență. Alba a ascultat ordinele, creând un "Consiliu sângeros" și executându-l pe Egmont și pe alți nobili moderați și loiali acestuia. Deși s-a aflat în exil pentru o perioadă de timp, Wilhelm de Orania a reușit să se așeze în fruntea opoziției. A fost poreclit Wilhelm Taciturnul, datorită discreției sale, și a reușit să unească diferitele grupări de luptători.

În 1572, o astfel de grupare, o flotă semi-pirată de "calici maritimi", a opus rezistență printr-o revoltă, ocupând orașul Brill. După aceasta au urmat o serie de alte revolte împotriva spaniolilor la care participau în cea mai mare parte protestanți, majoritatea aparținând unei secte severe: cea calvinistă. Deși se aflau încă în minoritate, aceștia au reușit să-și sporească numărul și influența; acesta fiind unul din motivele care au dus la divergențe între provinciile din nord și cele din sud. În 1579, cele mai radicale provincii nordice au format Uniunea de la Utrecht care, doi ani mai târziu, a renunțat la suveranitatea lui Filip, devenind o republică olandeză, Provinciile Unite.

Lupta pentru supraviețuire abia începuse. Trimis de Filip să restabilească poziția spaniolă, un soldat și om de stat competent, Alessandro Farnese, Duce de Parma, a reușit să ocupe majoritatea provinciilor din sud prin concesii, îndreptându-se apoi hotărât spre

jutorul
 ant
 Rezistență
 ar mai impo
 se
 de
 În
 încheiat
 sf
 afli
 porții, Ră:
 minare
 Provinc

voltairea spectaculoa
 Devenind protestantă
 ntă, Olanda a atras oameni
 fugia din sud, evrei, protestanți
 i căru
 acesteia. Industria olandeză s-a dez-
 navele olandeze transportau marfa
 în întreaga lume. Fiind conștienți de
 erității lor, olandezii au dus războaie
 câștiga avantaje comerciale unice,
 uă războaie împotriva protestanților
 nit, de asemenea, onda-
 din Angli
 torii unu mperi
 în Indiil
 Speranțe
 profituri
 di
 în cele
 pe urma
 recum și
 ipogeu la
 India, la Capul Bunei
 înând
 avilor
 entale.
 XVII

Noua republică

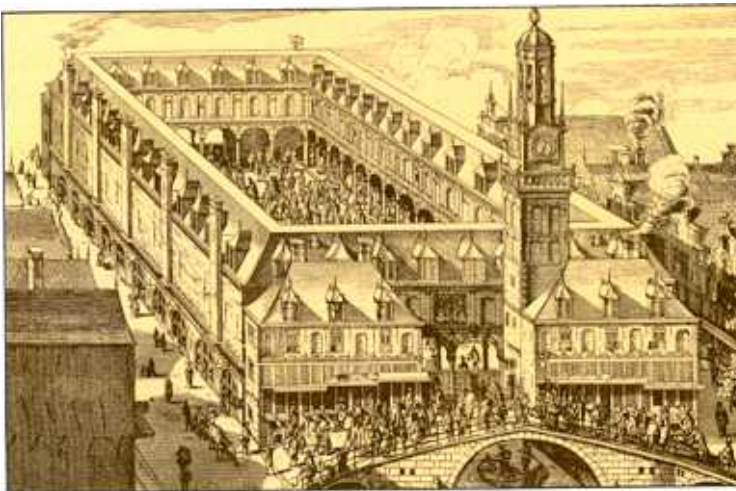
după
 ma: putere economică. Bloc
 Sche
 rui

l. In rân
 Rembrandt, Hal
 și Leeuwen
 inței,
 dintr
 ndatorii dreg
 ului into
 Olandezi erau și ni
 rmyeer și Ruysc
 erau pionieri ai

▶ Până în 1625,
 colonia olandeză
 New Amsterdam
 cuprindea aproxima-
 tiv 200 de locuitori.
 În 1664, colonia a
 căzut în mâna brita-
 nicilor, care au rede-
 numit-o New York.

▶ Vechea Casă de
 Schimb din
 Amsterdam, unde se
 aduceau mostre de
 bunuri, iar comerțul
 se desfășura în aer
 liber, a fost folosită
 până în anul 1835.

▶ Detaliu al
 chipurilor olandeze
 din tabloul
 Staalmeesters de
 Rembrandt, pictat în
 1662, pentru
 Breasla Croitorilor
 din Amsterdam.

▶ Realizările olandeze au fost atât
 culturale cât și materiale. Prin Baruch
 Spinoza, Olanda a oferit o figură marcantă
 filosofiei europene.

Epoca de aur a fost însă de
 ele din urmă, un mic stat
 resurse limitate, nu pute
 țări învecinate. Amenin
 Ludovic al XIV-lea al Franței, C
 târâtă într-o serie de războaie et
 au epuizat-o. Depășită
 economic de către Fra și Anglia, până
 începutul secolului XV Olanda devenise
 țară cu o prosperitat
 îndoială, a de ua putere

DATE IMPORTANTE

- 1556-98**
Domnia lui Filip al II-lea al Spaniei
- 1567-75**
Alba încearcă să zdrobească rezistența olandeză
- 1579**
Uniunea de la Utrecht
- 1581**
Olanda se declară independentă
- 1585**
Spaniolii capturează Anvers-ul.
Expediția engleză în scopul sprijinirii olandezilor
- 1609**
Armistițiu între Spania și Olanda.
1621-48 Războiul ia sfârșit. Tratatul de la Münster
- 1652-54 și 1665-67**
Războaie anglo-olandeze
- 1672-78**
Olandezii fac față atacurilor franceze
- 1689**
Wilhelm de Orania devine regele Angliei
- 1689-97 și 1702-13**
Olandezii participă la coalițiile europene împotriva Franței